

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – KVĚTEN 2017

1. 5. ve 24.00 SELČ
15. 5. ve 23.00 SELČ
30. 5. ve 22.00 SELČ

Platí na celém území ČR

Pozice planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

PLANETY

Merkur – ve 2. polovině měsíce ráno velmi nízko nad východem

Venuše – ráno nízko nad východem

Mars – večer nad západem v souhv. Býka

Jupiter – na obloze většinu noci kromě jitra

Saturn – na obloze většinu noci kromě večera

Uran – ráno velmi nízko nad východem v souhvězdí Ryb

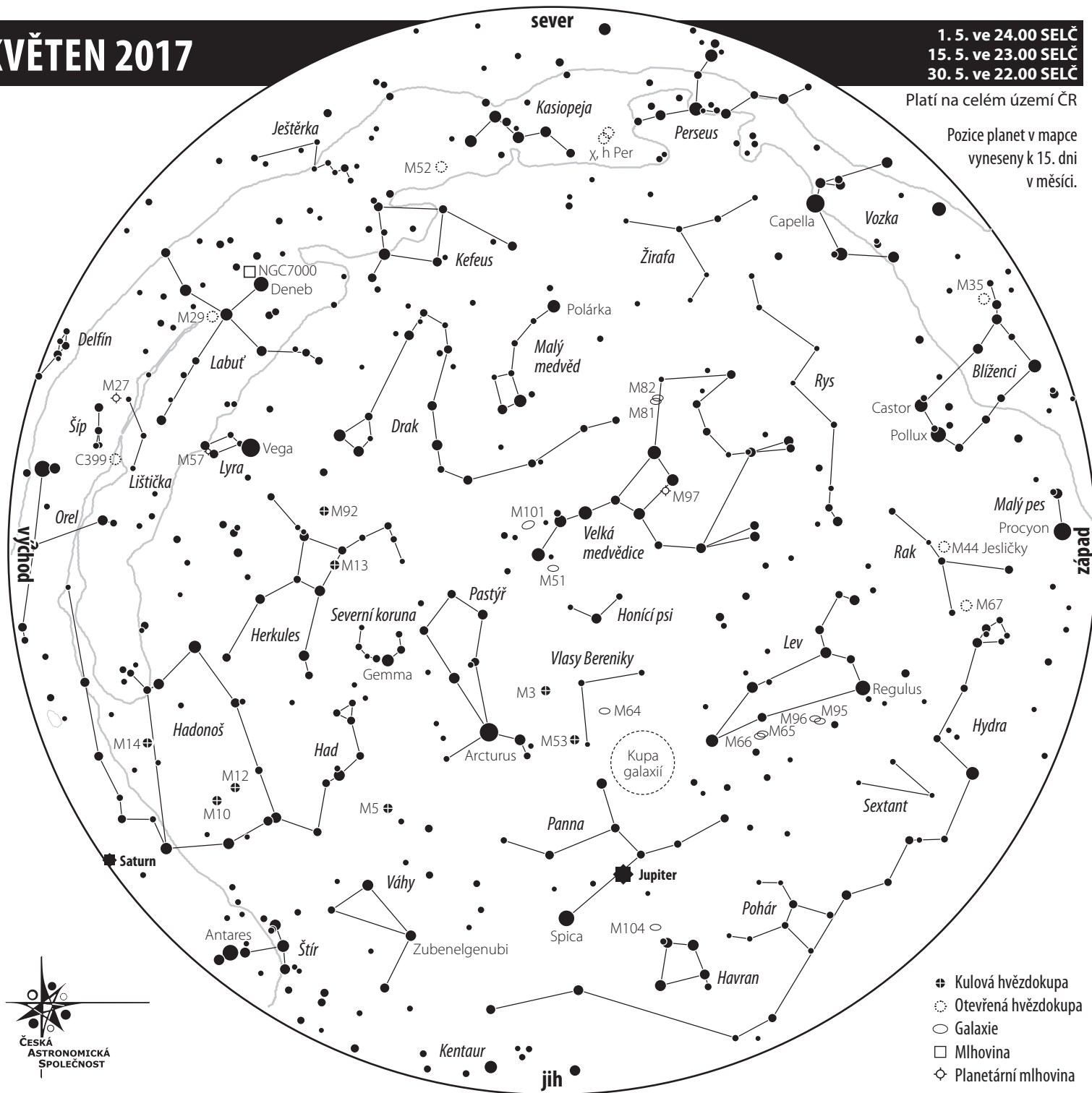
Neptun – na ranní obloze v souhvězdí Vodnáře

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

3. Měsíc v první čtvrti (02.47 UT)
5. Maximum meteorického roje Eta Aquaridy
8. Konjunkce Měsíce s Jupiterem
9. Konjunkce Merkuru s Uranem
10. Měsíc v úplňku (21.43 UT)
12. Měsíc v apogeju (nejdále od Země – 406 210 km)
14. Konjunkce Měsíce se Saturnem
18. Merkur v maximální západní elongaci ($25,6^\circ$)
19. Měsíc v poslední čtvrti (00.33 UT)
24. Měsíc v konjunkci s Merkurem
25. Planetka č. 27 Euterpe v opozici se Sluncem ($10,4^m$)
25. Měsíc v novu (19.44 UT)
26. Měsíc v perigeju (nejblíže Zemi – 357 207 km)
29. Jupiter – double shadows transit

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 hod.

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně
ke stažení vždy na počátku měsíce na www.astro.cz
a www.udalosti.astronomy.cz

- ☐ Kulová hvězdokupa
- Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ◇ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – NÁMĚTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – KVĚTEN 2017

Z planet spatříme na večerní obloze stále **Mars**, jak pomalu putuje souhvězdím Býka severně od Hyád. Králem večerní oblohy je však bezkonkurenčně **Jupiter**. Ten je po opozici se Sluncem a můžeme jej pozorovat téměř celou noc kromě jitra. Večer 7. 5. můžeme pozorovat jeho konjunktci s Měsícem, nejtěsnější přiblížení obou těles nastane po půlnoci 8. 5. K zajímavému úkazu dojde 29. 5., kdy bude kolem 20.20 SELČ viditelný měsíc Europa a lo promítající se na kotouč planety a společně s nimi i stín Europy. O pár minut později Europa ukončí přechod a naopak na desku Jupiterovu vstoupí stín lo. Budou tam tedy 2 stíny a 1 měsíc cca do 22 hod.. Kromě Jupiteru ozdobí jarní a letní oblohu rovněž **Saturn** se široce rozevřeným prstencem. V květnu vychází před půlnocí a nejlepší pozorovací podmínky jsou v druhé polovině noci. K naší smůle se pohybuje v nejnižších partiích ekliptiky a kulminuje necelých 20° nad obzorem. Na ranní obloze lze teleskopicky vyhledat **Neptun** ve Vodnáři. Za svítání spatříme jasnou **Venuši** a v druhé polovině května se můžeme pokusit vyhledat i **Merkur**. Tato elongace není zdaleka tak příznivá, jako na přelomu března a dubna, tak bude lepší se na lov Merkuru vyzbrojit triedrem. Ráno 24. 5. se Merkur potká s tenkým srpkem Měsíce krátce před novem.

Kdo nestihl kometu Halley při posledním návratu v letech 1985/86, má šanci počátkem května zahlédnout alespoň nějaký fragment této první dámy z rodiny periodických vlasatic. Tradičně kolem 5. 5. nastává maximum meteorického roje **Eta Aquarid**, jehož původcem jsou právě úlomky a prach z Halleyovy komety. Radiant roje leží v souhvězdí Vodnáře, ale poloha radiantu na počátku května není pro Střední Evropu příliš výhodná, stoupá totiž jen nízko nad obzor v ranních hodinách.

Od konce května také v naší zeměpisné šířce nenastává astronomická noc, což činí potíže hlavně pozorovatelům deep-sky objektů a komet. Po jarních kometárních žních přijdou hladovější časy. V květnu je v dosahu malých dalekohledů stále kometa s československou stopou 41P/Tuttle-Giacobini-Kresák, oproti předchozím týdnům však rychle slábne. Naopak maxima svého jasu kolem 7^m by měla dosáhnout vlasatice **C/2015 V2 Johnson**. Na připojené mapce je znázorněn její pohyb v průběhu května, pozice jsou vyneseny pro 0 hod. SELČ, hvězdy do 9^m. Kometa je na tmavé obloze pozorovatelná v triedru, na fotografii či ve větším dalekohledu má i zajímavý tvar.

